

Bijlage 4 Prestatieafspraken 2020:
Overzicht duurzaamheidsmaatregelen BrabantWonen, Mooiland en
gemeente Oss o.b.v. het Duurzaamheidsakkoord 2019 - 2025

BrabantWonen

Actieplan circulariteit 2020

- In 2020 schrijven we steeds meer schone, her te gebruiken en hergebruikte materialen voor. Daarbij houden we rekening met het zogenaamd "remontabel" bouwen. Uiteraard worden hier ook de thema's "energie" en "biodiversiteit" in meegenomen.
- Onze uitvragen aan architecten, adviseurs, leveranciers, aannemers en slopers scherpen we steeds meer aan en blijven we toetsen aan onze circulaire ambitie.
- In 2020 werken we m.b.t. ons bezit verder aan het in kaart brengen van toegepaste materialen en materiaalstromen (in en uit) en hoe we omgaan met uitkomende materialen.
- Binnen onze organisatie onderzoeken we verder op welke wijze interne bedrijfsprocessen bij kunnen dragen aan het thema circulariteit en brengen "laaghangend fruit" in uitvoering.

Actieplan bewustwording 2020

- In 2020 gaan we actief uitdragen dat BrabantWonen bouwt aan een duurzame samenleving.
- Om ervoor te zorgen dat duurzaamheid binnen onze organisatie steeds meer ingebed wordt, zodat onze ambities omgezet worden in daadwerkelijke acties, gaan we door met The Natural Step (TNS). In 2020 is een groep van 12 groene gangmakers actief die als ambassadeurs de organisatie ingezet worden en trainingen/bijeenkomsten/activiteiten organiseren.
- We richten onze bedrijfsvoering en organisatie steeds meer in volgens de principes van TNS.
- In 2020 ontwikkelen we een programma rond de Dag van de Duurzaamheid, evt. gecombineerd met de Dag van het Huren om onze duurzaamheidsambities tot leven te brengen en te laten zien wat we doen.
- Transformatie naar aardgas loze wijken: we dragen actief bij aan het communicatietraject in buurten en wijken waar dit speelt.
- We gaan energiecoaches inzetten om onze huurders te bereiken en hen te voorzien van informatie en hen te enthousiasmeren om te gaan besparen en te begeleiden in de transitie naar energie neutrale woningen.

Actieplan duurzame energie 2020

- In 2020 bieden we bij renovatie (450 woningen) zonnepanelen aan.
- Woningen worden bij nieuwbouw, renovatie en comfortverbetering verduurzaamd.
- We onderzoeken een "smartgrid system" voor zonnepanelen op appartementsgebouwen. Hierdoor wordt het mogelijk om situatie-afhankelijk en vraag gestuurd de opwek van zonnepanelen op het eigen appartementscomplex naar rato te kunnen verdelen op ondergelegen woningen.

- Deelnemen (en beter zichtbaar worden) aan innovatieve (energie)programma's in ons werkveld zoals SPARK, SBNOM, Platform 31, Lente, BWW, WarmteWissel).
- Opstellen plan van aanpak en transformatie programma voor gasgestookte CV-ketels. Daarbij onderzoeken we alternatieven voor traditionele CV-ketels, de geschiktheid van de woningen, de toepassing en de wijze van voorlichting naar bewoners. De oplossingen vanuit de "LenteChallenge"¹ worden geïntegreerd in het transformatieplan.
- In 2020 gaan we 82 woningen voorzien van hybrideketels. Opstellen en toepassen keteltransitieplan voor reguliere verketeling (450 eenheden).
- In 2020 gaan we bij de 179 woningen aan de Schaeapmanlaan in Oss de individuele ketels en rookgasafvoeren vervangen voor een duurzaam collectief verwarmingssysteem .

Actieplan versterken ecosystemen 2020

- We voeren het plan klimaatadaptatie op wijkniveau uit in twee wijken in Oss.
- We leggen bij (dak)renovaties groene daken aan.
- We vergroenen 1.500 m² van ons verhard oppervlak.
- Brengen een betere plantkwaliteit aan. Zowel bij onttegelprojecten als bij herinrichting of plantvervanging. Daarnaast motiveren we huurders om een 'bewuste plantkeuze' te maken.
- BrabantWonen biedt groene erfafscheidingen aan (individueel en vraaggestuurd).
- We doen mee aan Operatie Steenbreek Oss waarmee we de voor- en achtertuinen van onze huurders onttegen en vergroenen.
- Aanleggen van geveltuinen door een 'op is op-regeling' in samenwerking met de gemeente.
- Promoten van het hergebruik van hemelwater door acties met regentonnen in de gemeente Oss.
- Diverse maatregelen bij renovaties (450 eenheden) en nieuwbouw (200 eenheden).

Mooiland

- Bij de projectmatige onderhoudsprojecten worden woningen voorzien van zonnepanelen. Bij 115 reeds eerder gerenoveerde woningen worden alsnog zonnepanelen aangebracht.
- Het Programma van Eisen wordt uitgebreid met maatregelen op het gebied van circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit.
- Onderzoek naar aardgasloos koken bij renovatieprojecten.
- In 2019 koppelen we bij renovaties zoveel mogelijk HWA's af in overleg met waterschap Aa en Maas en infiltreren we op eigen grond. Bij nieuwbouw sluiten we alleen nog aan op een 'schoonwaterriool'.
- Klimaatadaptieve maatregelen bij renovaties, o.a. door berging hemelwater, vergroening verhard oppervlak.
- Bij nieuwbouw is aardgasloos en BENG uitgangspunt.
- Doel Mooiland is realisatie van gemiddeld label A in 2030 (= aardgas-transitie ready)

¹ Uitdaging op het gebied van duurzaamheid, hierbij gaat het om een andere manier van uitvragen in de markt (in Lente-verband = Brabants samenwerkingsverband van woningcorporaties).

Mooiland: Voorgenomen renovaties in Oss (o.a. isolatie):

Locatie	Aantal woningen	Energielabel
Kerstraat, Osseweg (Berghem)	20	gemiddeld A
Pastoor Bartenstraat e.o. (Herpen)	13	gemiddeld A
Aldesteijnstraat e.o. (Herpen)	58	gemiddeld A
Binnenstraat e.o. (Herpen)	78	gemiddeld A
Hertog Janstraat e.o. (Lith)	26	gemiddeld A
Dorpstraat e.o. (Macharen)	23	gemiddeld A
Houtstraat e.o. (Megen)	13	gemiddeld A
Molenstraat e.o. (Megen)	23	gemiddeld A
Doolhof e.o (Ravenstein)	60	gemiddeld A
Mgr. Borretlaan (Ravenstein)	18	gemiddeld A
TOTAAL	332	

Gemeente Oss

- In 2020 stellen we een Warmtevisie vast die gezamenlijk met de partners tot stand is gekomen (corporaties, Enexis, Waterschap Aa en Maas, Brabant Water). In 2020 beginnen we met het opstellen van Warmteplannen.
- We stimuleren inwoners van Oss om energie te besparen door gebruik van de 'slimme meter' en door het ondersteunen van projecten voor zonnepanelen en spouwmuurisolatie
- We nemen klimaat adaptieve maatregelen bij (her)inrichting van de openbare ruimte, onder meer door meer variatie in beplanting toe te passen, door meer ecologisch groenbeheer, door meer aandacht voor het bomenbestand.
- We ondersteunen diverse projecten op het gebied van biodiversiteit en vergroening, zoals Natuur in de stad, bijenlinten, Landerij van Tosse, Operatie Steenbreek en het inrichting van geveltuintjes.
- De gemeente heeft in 2019 de regeling voor de duurzaamheidslening verlengd. In 2020 zetten we onder meer via partijen als Brabant Woont Slim en Buurkracht in op verdere energiebesparing in de bestaande (koop-)woningvoorraad.